

Міністерство освіти і науки України
Бердянський державний педагогічний університет
Факультет дошкільної, спеціальної та соціальної освіти
Кафедра дошкільної освіти
Кафедра прикладної психології та логопедії

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Приймальної комісії
Бердянського державного
педагогічного університету
27 березня 2020

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
з дисциплін
«Педагогіка та психологія дошкільна»

Освітній ступінь: бакалавр зі скороченим терміном навчання (прийом на перший курс) або з нормативним терміном навчання (прийом на другий (третій) курс) на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста або освітнього ступеня молодшого бакалавра.

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Бердянськ–2020

1. Пояснювальна записка

Мета фахового вступного випробування для вступу на здобуття освітнього ступеня бакалавр: з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників на навчання за освітнім ступенем бакалавра спеціальності 012 Дошкільна освіта в межах вакантних місць ліцензованого обсягу.

Форма фахового випробування - тестування

Тест – це завдання стандартної форми, виконання якого дає можливість виявити рівень сформованості знань, умінь, навичок.

Час виконання тестових завдань – 180 хвилин.

Екзаменаційний тест складається із 90 завдань, з яких – 85 тестів закритого типу (з альтернативними вибірковими відповідями в 4-х варіантах) та 5 тестів відкритого типу (розгорнута відповідь на питання: вирішення педагогічних ситуацій).

Приклад тестового завдання

19. Провідний засіб розумового виховання:

- 1) навчання;
- 2) елементарна трудова діяльність;
- 3) спілкування;
- 4) ігрова діяльність.

Перелік дисциплін, що виносяться на вступне випробування з педагогіки та психології (дошкільної):

1. Педагогіка дошкільна.
2. Психологія дошкільна.

Вимоги до відповіді вступника

Під час вступного екзамену вступник повинен показати :

- 1) Чітке знання означень, педагогічних та психологічних понять, термінів, формулювань, принципів, методів, засобів, форм виховання та навчання дітей дошкільного віку, передбачених програмою, вміння пояснювати їх;
- 2) Вміння точно і стисло висловлювати власну думку в письмовій формі, використовуючи набуті знання, термінологічний апарат;
- 3) Наявність умінь і навичок, передбачених державними стандартами, вміння застосовувати поняття, методи і прийоми при розв'язування педагогічних ситуацій.

2. Зміст програми

2.1. ПЕДАГОГІКА ДОШКІЛЬНА

Загальні засади дошкільної педагогіки

Дошкільна педагогіка як наука про виховання та навчання дітей від народження до вступу до школи. Предмет дошкільної педагогіки. Зв'язок дошкільної педагогіки з іншими науками, її місце в системі педагогічних наук.

Основні джерела педагогічної науки. Прогресивні ідеї минулого. Народна педагогіка як джерело розвитку педагогічної науки. Прогресивні українські діячі (Г. Сковорода, М. Драгоманов, Т. Шевченко та ін.) про загальні засади виховання підростаючого покоління. Теоретична спадщина К. Ушинського, А. Макаренка, В. Сухомлинського, вплив їхніх ідей на розвиток дошкільної педагогіки. Педагогічна система виховання дітей дошкільного віку М. Монтесорі. Реалізація педагогічних ідей С. Русової у практиці сучасного національного дошкільного закладу.

Суспільно-історична природа особистості. Визначення понять «розвиток», «виховання», «формування». Розвиток особистості, його рушійні сили та закономірності. Спадковість, соціальні умови життя й виховання як вирішальні фактори у формуванні людської особистості. Провідна роль виховання в розвитку особистості. Значення дошкільного віку у формуванні особистості людини.

Вікова періодизація дитинства. Своєрідність дошкільного періоду. Педагогічна періодизація дошкільного дитинства. Особливості розвитку, завдання та зміст виховання дітей раннього віку. Необхідність врахування вікових особливостей дітей та особливостей індивідуального розвитку у вихованні та навчанні.

Роль діяльності (ігрової, навчальної, трудової) у формуванні різнобічно розвиненої особистості. Особистість як об'єкт і суб'єкт виховання.

Концепція національного виховання про принципи виховання в Україні, їх загальна характеристика. Умови її реалізації в практиці дошкільних закладів.

Робота з обдарованими дітьми. Фізіологічні задатки обдарованості. Можливі прояви обдарованості у дітей дошкільного віку. Основні ознаки обдарованості дитини. Зміст спільної роботи батьків і вихователів з обдарованими дітьми. Особливості роботи з батьками обдарованої дитини.

Робота з педагогічно занедбаними дітьми. Причини та шляхи подолання педагогічної занедбаності дітей дошкільного віку. Особливості роботи вихователів з батьками важковиховуваної дитини.

Системи сучасної дошкільної освіти в Україні

Історія виникнення та розвитку суспільного дошкільного виховання в Україні. Суспільна дошкільна освіта – перша ланка в системі освіти. Закон України «Про дошкільну освіту» (2001 р.) про типи сучасних закладів

дошкільної освіти, їх характерні особливості. Перспективи розвитку дошкільної освіти в Україні.

Роль дошкільних закладів у відродженні національної культури, народних традицій, моралі. «Національна доктрина розвитку освіти» (2002 р.) про мету та пріоритетні напрями розвитку освіти в Україні, реформування дошкільної освіти.

Роль вихователя в розвитку особистості дитини. Особистість вихователя закладу дошкільної освіти. Кваліфікаційна характеристика його діяльності. Професійні здібності вихователя: дидактичні, конструктивні, комунікативні, організаційні, сугестивні, експресивні.

Концепція національного виховання (1994 р.) про професійну підготовку та вимоги сучасного суспільства до особистості педагога.

Значення програми в забезпеченні різнобічного розвитку дітей. Історія створення програми. Єдина «Програма виховання в дитячому садку» (дітей перших семи років життя) (1962 р.). Спроби вдосконалення єдиних навчальних програм, змісту освіти. «Типова програма виховання і навчання в дитячому садку» (1984 р.).

Сучасні програми «Дитина», «Дитина в дошкільні роки», «Українське дошкільля», «Впевнений старт», «Соняшник», «Я у світі», авторські програми, їх коротка характеристика. Варіативність й альтернативність у підготовці та використанні програм.

Базовий компонент дошкільної освіти в Україні, його значення та зміст.

Фізичне виховання та естетичне виховання дітей дошкільного віку

Виховання здорової дитини. Основні завдання та засоби фізичного виховання. Фізичне виховання і фізичний розвиток.

Основи теорії естетичного виховання. Система естетичного виховання. Основні принципи естетичного виховання дітей: єдність естетичного, ідейного й морального виховання; провідна роль виховання та навчання в естетичному розвитку дітей; забезпечення естетики життя й побуту дітей; необхідність включення дітей до різноманітної творчої діяльності.

Завдання естетичного виховання: розвиток сприймання прекрасного; естетичних почуттів і уявлень дитини; залучення до художньо-творчої діяльності й формування основ смаку; розвиток творчих здібностей дитини.

Засоби естетичного виховання: гра та іграшка, мистецтво, естетика побуту, природа, праця, художнє навчання, самостійна художня діяльність, народні свята, традиції, звичаї.

Методи естетичного виховання дітей.

Моральне виховання дітей дошкільного віку

Зміст морального виховання дітей. Педагогічні умови формування особистості дітей дошкільного віку, основні чинники її розвитку. Засоби та методи формування моральних якостей дітей дошкільного віку.

Індивідуалізація виховання дітей дошкільного віку.

Статеве виховання, його завдання, зміст, умови.

Дитячий колектив – важлива умова формування особистості. Поняття «дитячий колектив», «дитяче товариство». Своєрідність дитячого колективу,

етапи становлення. Формування у дітей дошкільного віку досвіду позитивних стосунків з ровесниками.

Патріотичне виховання дітей в закладі дошкільної освіти, його зміст, засоби.

Виховання гуманних якостей особистості у дітей дошкільного віку.

Формування основ екологічної культури у дітей дошкільного віку.

Виховання морально-вольових рис особистості в дошкільному віці.

Сутність та своєрідність дисциплінованості дитини, розвиток цієї якості в дошкільному віці. Найхарактерніші прояви негативної поведінки, методи їх педагогічної корекції.

Виховання культури поведінки у дітей дошкільного віку. Навички культури поведінки для різних вікових груп, методи та прийоми їх формування.

Розумове виховання

Завдання розумового виховання дитини. Ознайомлення дітей з навколишньою діяльністю як основа розумового виховання.

Значення сенсорної культури для ознайомлення з навколишнім світом. Завдання й зміст сенсорного виховання. Система сенсорного виховання в сучасній дошкільній педагогіці.

Провідна роль навчання в розумовому розвитку дитини. Навчання як двобічний процес взаємозумовленої діяльності вихователя й дитини. Принципи навчання в закладі дошкільної освіти.

Методи розумового виховання та навчання дітей. Класифікація методів. Характеристика наочних, словесних, практичних, ігрових методів і прийомів.

Форми організації навчання в закладі дошкільної освіти (елементи навчання в повсякденному житті, дидактична гра, екскурсія, заняття). Заняття як форма навчання, їх види, характеристика.

Сучасні (традиційні та нетрадиційні) підходи до організації навчання в закладі дошкільної освіти.

Виховання дітей в процесі праці

Трудове виховання дітей дошкільного віку, його мета, завдання, засоби.

Ознайомлення дітей дошкільного віку з працею дорослих. Початкове економічне виховання.

Своєрідність праці дітей дошкільного віку, її виховне значення. Види праці дітей дошкільного віку: самообслуговування, господарсько-побутова праця, праця в природі, художня праця. Зміст і виховне значення кожного виду праці. Умови організації трудової діяльності дітей дошкільного віку. Форми організації праці дітей дошкільного віку: індивідуальна, колективна (трудова доручення, чергування, робота невеличкими групами та всім дитячим колективом).

Виховання дітей в грі

Походження гри в історії суспільства, її зв'язок з працею та мистецтвом. Д. Ельконін, Г. Плеханов про походження та становлення гри. П. Лесгафт, К. Ушинський про гру як своєрідний засіб відображення дійсності. Гра – активний чинник виховання та розвитку дітей дошкільного віку. Гра –

специфічна форма дитячої діяльності. А. Макаренко, С. Русова про гру як творчу діяльність.

Гра – провідна діяльність дитини. Педагогічне обґрунтування гри як засобу виховання дітей дошкільного віку.

Виникнення, розвиток та становлення гри, її виховні функції. Формування дитячого товариства в ігровій діяльності. Керівництво реальними взаєминами дітей за допомогою правил спільної гри.

Класифікація дитячих ігор, їх характеристика.

Творчі ігри: сюжетно-рольові, театралізовані, режисерські, будівельно-конструктивні. Структура гри.

Особливості керівництва сюжетно-рольовими іграми в різних вікових групах. Комплексний підхід до організації й керівництва грою з боку вихователя. Організація освітнього процесу відносно гри.

Театралізовані ігри в закладі дошкільної освіти, їх види. Особливості педагогічного керівництва.

Будівельно-конструктивні ігри, умови їх організації в закладі дошкільної освіти, особливості педагогічного керівництва ними в різних вікових групах.

Режисерські ігри дітей дошкільного віку, їх значення, умови організації.

Ігри за правилами: народні, дидактичні, рухливі, розвивальні, комп'ютерні. Їх значення, структура. Місце ігор з правилами в режимі дня та педагогічному процесі дошкільних закладів.

Дидактична гра як форма та метод навчання дітей дошкільного віку. Види, зміст, функції, її значення для сенсорного, розумового розвитку, формування різнобічно розвиненої творчої особистості дитини. Особливості організації та керівництва дидактичними іграми в різних вікових групах.

Комп'ютерна гра як сучасний різновид дидактичної гри (Л. Артемова). Особливості співпраці дитини з комп'ютером.

Організація освітнього процесу в закладі дошкільної освіти

Поняття про освітній процес. Складність і різноманітність освітнього процесу закладу дошкільної освіти, його закономірності, структура та принципи побудови. Організація освітнього процесу в різновіковій групі.

Планування освітньої роботи в закладі дошкільної освіти. Теоретичні основи планування. Значення плану педагогічної роботи для систематичного, послідовного розв'язання завдань виховання та навчання дітей. Види, форми плану педагогічної роботи. Аналіз вихователем навчально-виховної роботи, його значення для успішного вирішення завдань виховання та навчання.

Система безперервного виховання та навчання

Основні завдання наступності закладу дошкільної освіти та школи. Сутність, перспективи та ретроспективи цієї проблеми.

Наступність у роботі закладу дошкільної освіти й школи, її напрями, зміст, форми.

Концепція дошкільного виховання про необхідність співробітництва дошкільного закладу, сім'ї та школи щодо підготовки дитини до школи.

Поняття «готовність дітей до шкільного навчання» в дошкільній педагогіці. Показники готовності до школи. В. Сухомлинський про

підготовку дітей до навчання в школі. Особливості освітньої роботи в старшій групі закладу дошкільної освіти.

Роль сім'ї в житті людини. Українське законодавство про сім'ю, охорону материнства та дитинства, відповідальність сім'ї за виховання дітей, допомогу сім'ї. Концепція національного виховання про єдність цілей і завдань суспільного й сімейного виховання.

Родинне виховання як першооснова формування особистості дитини. Особливості та умови сімейного виховання. А. Макаренко про умови успішного виховання в сім'ї. Народна педагогіка про провідні напрями родинного виховання. Проблеми виховання дітей дошкільного віку в сім'ї. Типові помилки виховання в сім'ї. Кращий досвід сімейного виховання.

Необхідність підвищення педагогічної культури батьків. Засоби педагогічної пропаганди, вимоги до її змісту.

Родинне та суспільне виховання, їх взаємозв'язок. Співробітництво дошкільного закладу та сім'ї з проблем виховання дітей. Завдання, зміст і форми роботи закладу дошкільної освіти з сім'єю.

2.2. ПСИХОЛОГІЯ ДОШКІЛЬНА

Предмет і методи психології дитячої

Предмет і завдання психології дитячої. Актуальні проблеми психології дитячої. Зв'язок психології дитячої з іншими науками. Історія становлення психології дитячої як науки. Природничо-наукові передумови виникнення психології дитячої як самостійної галузі знань.

Методологічні принципи вивчення психіки дитини. Етапи психологічного дослідження. Класифікація методів дитячої психології. Методи вивчення особливостей психічного розвитку дитини (спостереження, експеримент, близнюків метод, тести, опитування, соціометрія, біографічний метод та ін.).

Сутність та основні закономірності психічного розвитку дитини

Теорії психічного розвитку дитини (етологічний підхід, психоаналітична теорія, теорія прихильності, теорія когнітивного розвитку, біхевіоризм, теорія конвергенції двох факторів). Рушійні сили та умови психічного розвитку (спадковість, середовище, психічна активність). Вікові закономірності психічного розвитку дитини (безперервність, нерівномірність, гетерохронність, детермінованість, кумулятивність, сенситивність та ін.).

Знакове опосередкування вищих психічних функцій. Розвиток і навчання, їхнє співвідношення. Соціальна ситуація розвитку, зона найближчого розвитку, провідна діяльність. Єдність афекту й інтелекту.

Психічний розвитку немовляти

Характеристика пологової кризи. Анатомо-фізіологічні зміни в організмі новонародженого.

Вроджені рефлекси й інстинктивні форми поведінки. Своєрідність психічного розвитку новонародженого. Основні новоутворення періоду

новонародженості. Комплекс позбавлення. Роль дорослого у психічному розвитку немовляти.

Своєрідність соціальної ситуації розвитку дитини на першому році життя. Ситуативно-особистісна та ситуативно-ділова форми спілкування дитини з дорослим. Явище госпіталізму. Предметно-маніпулятивна діяльність як провідна діяльність немовляти. Формування цілеспрямованих предметних дій дитини. Кризи психічного розвитку протягом першого року життя. Основні новоутворення у немовлячому віці.

Психічний розвиток дитини раннього віку

Своєрідність соціальної ситуації розвитку. Ситуативно-ділова форма спілкування дитини з дорослим. Поведінковий комплекс «гордість за досягнення». Виникнення потреби у спілкуванні з однолітками.

Оволодіння ходьбою, її роль у психічному розвитку дітей.

Характеристика предметної діяльності як провідної у ранньому віці. Етапи формування предметної діяльності.

Розвиток співвідносних та орудійних дій. Поява ігрової діяльності. Ситуативність поведінки дитини. Подолання ситуативності та формування ідеального плану дій. Здатність до виконання мовленнєвих інструкцій.

Умови виникнення перших активних слів дитини. Закономірності оволодіння граматичною будовою мовлення. Феномен автономного дитячого мовлення. Розвиток сприймання як домінуючого пізнавального процесу. Становлення первинних форм наочно-дійового мислення. Формування узагальнень у предметних діях дитини. Роль мовлення у розвитку мислення дитини.

Особливості пам'яті, уваги та уваги дитини.

Причини виникнення та симптоми кризи третього року життя. Поява самостійності та цілеспрямованості діяльності дитини. Передумови становлення особистості. Основні новоутворення дитини раннього віку.

Психологічна характеристика діяльності дитини у дошкільному віці

Роль гри у розвитку психіки дитини. Класифікація ігор дітей дошкільного віку. Вплив іграшок на психічний розвиток дітей дошкільного віку. Соціальна природа сюжетно-рольової гри дошкільника. Структура сюжетно-рольової гри дошкільника. Етапи розвитку сюжетно-рольової гри (за Д.Б. Ельконіним).

Продуктивні види діяльності дошкільника. Трудова діяльність дитини дошкільного віку. Формування психологічних передумов трудової діяльності. Етапи становлення трудової діяльності. Характерні особливості праці дошкільника. Особливості уявлень дошкільників про працю дорослих. Вплив трудової діяльності на психічний розвиток дітей. Роль емоцій у формуванні мотивів трудової діяльності дітей. Розвиток образотворчої діяльності дітей дошкільного віку. Значення ліплення й аплікації для психічного розвитку дитини. Конструктивна діяльність дошкільника. Типи конструктивної діяльності, їх вплив на психічний розвиток дитини.

Психологічна характеристика навчальної діяльності дошкільника. Психологічні передумови формування навчальної діяльності у дошкільному віці. Умови розвитку навчальної діяльності дошкільника. Специфіка навчальної діяльності дошкільника. Зміст і структурні компоненти навчальної діяльності. Рівні розвитку навчальної діяльності дітей. Формування пізнавальних інтересів дитини. Формування вміння вчитися.

Спілкування дитини з дорослими та ровесниками

Спілкування як умова психічного розвитку дитини. Види спілкування з дорослими. Основні форми, мотиви та засоби спілкування дитини з дорослим. Модель оптимального спілкування педагога з дитиною. Роль експресивних засобів у спілкуванні дитини й дорослого. Особливості спілкування дитини з батьками. Особливості спілкування дитини з ровесниками. Взаємовідносини та спілкування між дітьми. Форми спілкування дошкільника з ровесниками. Популярність дитини у групі ровесників. Конфлікти між дітьми, їх причини.

Розвиток пізнавальної сфери дітей дошкільного віку

Особливості уявлень дитини про навколишній світ. Феномени Ж. Піаже. Своєрідність образу світу дошкільника. Подолання егоцентризму та розвиток децентрації. Опосередкованість пізнавальних процесів дитини. Сенсорний розвиток дітей дошкільного віку. Принципи побудови системи сенсорного виховання. Етапи засвоєння сенсорних еталонів. Розвиток основних видів відчуттів у дошкільному віці. Особливості розвитку сприймання. Етапи розвитку сприймання. Специфіка сприймання дітьми простору та часу. Сприймання дитиною художніх творів, малюнків, картин. Сприймання дітьми дошкільного віку оточуючих людей. Формування образу людини у дошкільному віці.

Особливості уваги у дітей дошкільного віку. Функції уваги дошкільника. Мимовільна та довільна увага дітей, умови її розвитку. Після довільна увага. Розвиток властивостей уваги дітей (стійкість, обсяг, переключення, коливання, розподіл). Розвиток мимовільної та довільної пам'яті у дошкільному віці. Формування елементів логічної, рухової, емоційної, образної, вербальної та інших видів пам'яті дошкільників. Напрями розвитку мовлення дошкільника. Види мовлення (діалогічне, монологічне, ситуативне, контекстне).

Розвиток функцій мовлення. Усвідомлення дитиною словесного складу мовлення та звукового складу слова. Розвиток словника та граматичної будови мовлення. Феномен егоцентричного мовлення та мислення. Розвиток мислення.

Взаємозв'язок різних форм мислення дитини (наочно-дійове, наочно-образне, наочно-схематичне, словесно-логічне). Розвиток основних мислительних операцій (аналіз, синтез, порівняння, класифікація, серіація, узагальнення). Характерні особливості уяви дошкільника. Умови виникнення та розвитку уяви. Види та функції уяви дошкільника. Розвиток операцій уяви (уособлення, антропоморфізація, аглютинація, гіперболізація, комбінування). Етапи розвитку уяви у дошкільному віці.

Розвиток емоційно-вольової сфери у дошкільному віці

Загальні закономірності розвитку емоцій і почуттів в онтогенезі. Динаміка розвитку емоційної сфери дитини. Умови розвитку емоцій і почуттів у дітей. Напрями розвитку почуттів дитини. Становлення та розвиток моральних, інтелектуальних, почуттів. Роль емоцій у житті дитини. Емоційні порушення у дошкільників. Характерні особливості вольової сфери дітей. Становлення вольової дії у дітей дошкільного та шкільного віку. Мимовільна, довільна та вольова поведінка дитини. Розвиток вольових якостей дитини у різних видах діяльності.

Розвиток мотиваційної сфери і моральне становлення особистості дитини

Загальна характеристика мотиваційної сфери дошкільника. Типи мотивів поведінки дитини. Підпорядкування (ієрархія) мотивів. Зміна мотивів поведінки протягом дошкільного дитинства. Моральне становлення особистості дошкільника. Умови морального розвитку особистості дитини. Розвиток моральної свідомості дитини. Становлення етичних інстанцій та моральних почуттів дошкільника. Негативні форми поведінки: причини, прояв, особливості протікання, шляхи подолання.

Становлення особистості та самосвідомості дитини у дошкільному віці

Умови розвитку особистості дитини дошкільного віку. Спілкування як умова і чинник розвитку особистості. Вплив дорослих на розвиток особистості дошкільника. Роль однолітків у розвитку особистості дитини. Діяльність і розвиток особистості дитини. Роль навчання та виховання у формуванні особистості.

Основні новоутворення особистості у дошкільному віці, їхня характеристика. Домагання визнання. Становлення особистісних механізмів поведінки. Формування моральних якостей особистості. Основні симптоми кризи сьомого року життя.

Загальна характеристика самосвідомості дошкільника. Структура самосвідомості. Психолого-педагогічні умови розвитку самосвідомості. Особливості самосвідомості дитини. Розвиток самооцінки дошкільника, види самооцінки, їх генезис. Становлення образу «Я» дошкільника. Виникнення та розвиток саморегуляції діяльності. Розвиток самооцінки дітей в залежності від особливостей виховання.

Індивідуально-психологічні властивості дитини дошкільного віку

Характеристика статево-рольового розвитку дитини (статева ідентифікація та диференціація). Біологічна та психологічна стать. Психологічні відмінності між хлопчиками та дівчатками. Вікові особливості виникнення і прояву різних властивостей темпераменту дошкільників. Співвідношення спадкового й набутого у темпераменті дитини. Темперамент та врахування його особливостей у роботі з дітьми. Умови формування характеру у дошкільному віці. Етапи формування характеру дошкільників. Розвиток здібностей дитини. Загальні та спеціальні здібності дитини.

Пізнавальні здібності дошкільників. Практичні здібності дошкільників. Умови розвитку здібностей дітей дошкільного віку.

Психологічна готовність дитини до шкільного навчання

Криза шостого року життя. Психологічні новоутворення дошкільного віку. Передумови готовності дитини до навчання. Формування «внутрішньої позиції школяра». Поняття психологічної готовності до навчання. Дослідження даної проблеми. Структура психологічної готовності до навчання. Мотиваційна, інтелектуальна (розумова), морально-вольова (емоційно-вольова) готовність до навчання. Готовність до спілкування з дорослими та однолітками.

3. Критерії оцінювання

3. Критерії оцінювання

Час виконання тестових завдань – 180 хвилин.

Екзаменаційний тест складається із 90 завдань, з яких – 85 тестів закритого типу (з альтернативними вибірковими відповідями в 4-х варіантах) та 5 тестів відкритого типу (самостійна відповідь на питання, на утворення логічних пар, на визначення термінологічних понять, написання міні-творів, есе та інших форм творчої роботи).

За кожен правильну відповідь нараховується 1 бал.

Кількість правильних відповідей за тестові питання	Бал за 200-бальною шкалою оцінювання	Кількість правильних відповідей за тестові питання	Бал за 200-бальною шкалою оцінювання
0	0	43	108
1	66	44	109
2	67	45	110
3	68	46	111
4	69	47	112
5	70	48	113
6	71	49	114
7	72	50	115
8	73	51	116
9	74	52	117
10	75	53	118
11	76	54	119
12	77	55	120
13	78	56	121
14	79	57	122
15	80	58	123
16	81	59	124
17	82	60	125
18	83	61	126

19	84	62	127
20	85	63	128
21	86	64	129
22	87	65	130
23	88	66	131
24	89	67	132
25	90	68	133
26	91	69	134
27	92	70	135
28	93	71	136
29	94	72	137
30	95	73	138
31	96	74	139
32	97	75	140
33	98	76	141
34	99	77	142
35	100	78	143
36	101	79	144
37	102	80	145
38	103	81	146
39	104	82	147
40	105	83	148
41	106	84	149
42	107	85	150

Від 86-го до 90-го завдання за кожну відповідь нараховується від 0 до 10 балів у залежності від повноти відповіді.

7,6 – 10 балів – завдання виконано повністю, відповідь обґрунтовано, висновки та пропозиції аргументовано і оформлено належним чином.

5,1 – 7,5 балів – завдання виконано повністю, але допущено незначні неточності у розрахунках або оформленні; або при належному оформленні завдання виконано не менш ніж на 80%.

2,6 – 5 балів – завдання виконано менш ніж на 60%, за умови належного оформлення; або не менш ніж на 80% якщо допущені незначні помилки у розрахунках або оформленні.

0 – 2,5 балів – завдання виконано менш ніж на 40%, без належного оформлення, зі значними помилками у розрахунках або оформленні.

Отже, за 5 завдань відкритої форми з розгорнутою відповіддю вступник може набрати від 0 до 50 балів.

Остаточна конкурсна оцінка (**КО**) за 200-бальною шкалою (від 0 до 200) формується за формулою:

$$\mathbf{КО = 3Т + ВТ,}$$

де **ЗТ** – бали за виконання завдань тесту з вибором однієї правильної (див. таблицю); **ВТ** – бали за виконання завдань тесту відкритої форми з розгорнутою відповіддю (від 86-го до 90-го).

4. Список рекомендованої літератури

4.1. ПЕДАГОГІКА ДОШКІЛЬНА

Базова

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні // Дошк.виховання. – 2012. – № 7. – С. 4–19.
2. Богуш А. М. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у закладі дошкільної освіти. Підручник для ВНЗ / А. М. Богуш, Н. В. Гавриш. – К. : Видавничий дім «Слово», 2008. – 408 с.
3. Виховання дошкільника в праці / [Г. В. Беленька, З. Н. Борисова, М. В. Машовець та ін.]. – К., 2002. – С. 59–90.
4. Національна доктрина розвитку освіти. – К. : Либідь, 2002. – 24 с.
5. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка / Т. І. Поніманська. – К. : Академвидав, 2004. – 456 с.
6. Про дошкільну освіту. Закон України // Дошкільне виховання. – 2001. – № 2. – С. 4–12.
7. Сухомлинский В. А. Сердце отдаю детям / В. А. Сухомлинський. – К. : Рад. школа, 1974. – 287 с.

Допоміжна

1. Лисенко Н. В. Теорія і практика екологічної освіти: дошкільник-педагог. Навч.-метод. посібник / Н. В. Лисенко. – К. : Видавничий дім «Слово», 2009. – 400 с.
2. Макаренко А. С. О воспитании / А. С. Макаренко. – М. : Полит. литература, 1988. – 415 с.
3. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти: Навч.-метод. посібник / [за ред. Г. В. Тарасенко]. – К. : Видавничий дім «Слово», 2010. – 320 с.
4. Поніманська Т. Дитина і соціум / Т. Поніманська // Дошкільне виховання. – 2004. – № 8. – С. 4–6.
5. Сучасне заняття в дошкільному закладі: Навч.-метод. посібник / [за ред. Н. В. Гавриш]. – Луганськ : Альма-матер, 2007. – 496 с.

4.2. ПСИХОЛОГІЯ ДОШКІЛЬНА

1. Дметерко Н. В. Дитяча психологія : курс лекцій / Н. В. Дметерко; Слов'ян. держ. пед. ун-т. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Слов'янськ : Маторін Б.І., 2011. – 230 с.
2. Дуткевич Т. В. Психологія дитяча : навч. посіб. / Т. В. Дуткевич ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка. – 2-ге вид., стер. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, 2016. – 347 с.

3. Кричковська Т. Д. Психологія дитяча : навч.-метод. комплекс / Т. Д. Кричковська; Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2010. – 136 с.
4. Кулачківська С. Є. Я – дошкільник (вікові та індивідуальні аспекти психічного розвитку) / С. Є.Кулачківська, С. О.Ладивір. – К. : Нора-прінт, 1996. – 108с.
5. Павелків Р. В. Дитяча психологія : навч. посіб. / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. – К. : Академвидав, 2015. – 398 с.